

ASSZIMILÁCIÓ ÉS DISSZIMILÁCIÓ

HA A NEMZETNEK és a népnek vagy fajnak egymáshoz való viszonyát szemléltetni kívánjuk, azt mondhatjuk: úgy viszonylik e kettő egymáshoz, mint a műalkotásnál a minta a mű anyagához. Vagy ha a logikai példa valakinek jobban tetszik: mint a fogalom ahhoz a tapasztalatanyaghoz, amelyet egységes formában összefoglal. A nemzet eszerint lelki valóság, az a szellemi és erkölcsi minta, amely a nemzet tagjaiban, a húsból és vérből álló emberekben és embercsoportokban megjelenik. Mint a műalkotásnál a minta a műtárgy minden porcikáját áthatja és a maga törvényei szerint megszervezi, úgy a nemzet erkölcsi és szellemi jelentése annak az embercsoportnak minden egyes tagját, minden egyes tagjának gondolkozását és cselekvését átkeli hogy hassa s csak ilyen átható és szervező munkában valósulhat meg.

Ebből következik az is, hogy a nemzethez való tartozás mindig szellemi és erkölcsi viszonyulás: ismét lelki valóság. A nemzethez tartozik mindenki, aki átveszi, hordozza és továbbadja ennek a lelki egységnek hagyományait, éli mindazokat az életnyilvánulásokat, amelyekben ez a lelki test megjelenik, azaz külső és belső műveltségének életformáit (beszéli nyelvét, fejleszti tudományát, művészetét, gyarapítja gazdaságát, adót üzet, katonáskodik, tanul, szavaz, lelkesedik és felháborodik, gyűlöl és szeret), végül öntudatosan vállalja ennek a lelki egységnek bekövetkező sorsfordulatait jóban és rosszban, életre és halálra. Mindezt örömmel teszi és büszke reá, hogy teheti.

Vannak szerencsés és egyenletes fejlődési esetek, amelyeknél egy azonos fajiság még zavartalan és elegyítetlen fejlődésében alakul ki, ez az uralkodó és szabályozó lelkiség, a nemzet. Ez azonban nagyon kivételes eset s ha elő is fordul ilyesmi, fölöttébb vitatható. Ellenben minél inkább a hadak útjára plántáltatott egy nép, minél inkább ott vert tanyát, ahol a történelem mesgyéjén az élet és halál végzete járt: annál kevésbé alkotja testét egy vér, egy faj, annál kevertebb anyag tölti ki a nemzeti mivolt uralkodó, formaadó jelentésének kereteit.

Egyik legkevertebb nép a magyar. Már az eredete is két idegen és ellentétes fajtanak az összeolvadására vezet vissza. Egy portyázó, de földműveléshez és állattenyésztéshez értő török népfoszlány elkeveredett egy halász-vadász ugor népfoszlánnyal. Kicserélték vérüket,

nyelvüket s összefogózza belevetődtek a népvándorlás forgószelébe és halálos küzdelmek, kockázatok és verekedések után letelepedtek itt a Tisza-Duna közén, a régi Pannóniában. Ezen a földön már szinte ezer éve szakadatlanul jöttek-mentek, feltarajozódtak és aláloccsantak a különböző népek. Ezekkel kezdett keveredni az idekerült kisszámú magyar katonanép. Története folyamán, éppen azért, mivel útban volt, mégpedig három nagy népegységnek az érintkező pontján: szakadatlanul átszűrődött rajta az óriási szláv, germán és török nép ezer és ezer raja. A népvándorlás késői hullámveréseiként ide csapódtak, itt vertek gyökeret kunok, jászok, besenyők. A török hódoltság alatt, százötven esztendeig gyilkolták vagy hurcolták el a magyart erről a földről. Helyébe nagy seregekkel telepedtek le környező birodalmakból egész honfoglaló különítmények. Végül a XIX. század második felében a nyugat felé tartó zsidó népvándorlásnak első állomása Ion, annyira, hogy míg maga az ország állandó népessége a XIX. század második felében csak 50%-kal emelkedett, a zsidóság lélekszáma 150%-kal szaporodott meg.

Mindezt a rendkívül elegyes faj- és vérkeveredést a magyar nemzet mint parancsoló alkat, lelki minta, szakadatlanul formálta, egyre jobban áthatotta, benne győzelmesen megvalósult. Nagy segítségére volt ebben az ország földrajzi egysége, mert ez nem engedte a magyarság szétporlását, sőt megtartotta azt az ország középpontjában mint összefoglaló, közvetítő, kiegyensúlyozó és szabályozó erőt. Még többet köszönhetünk a mi zárt és idegen nyelvünknek. Ez a nyelv semmi máshoz nem hasonlítható, nem alakítható úgy, hogy összeolvadjon másféle nyelvvel. Sokkal kisebb, hogysen tájshólások megoszthatnák, szavainak, törvényeinek egységes érvényét megbonthatnák. Miután az országban éppen középütt lakott a magyarság s őt bekeretezve a különböző nemzetiségek: a magyar nyelv a nemzetiségek között közvetítő nyelvvé vált. A magyar nyelv megtanulásával egyszerre feltárult az idegen előtt a magyar világ és a magyar lélek, s aki megértett minket, az megszeretett minket. Végül elősegítette ezt a folyamatot nagy mértékben ennek a nemzetnek sajtóságos alkotmánya, amely a jogok és kötelességek elosztásában, szabályozásában, a közéleti érvényesülés módjának a megállapításában olyan tiszteletreméltó és méltányos törvényeket állított fel, amelyek megtartása mindenkre nézve természetesnek tetszett s egyforma eredménnyel járt.

Így történt az meg, hogy Magyarországon, a Kárpátok medencéjében, állandó asszimiláció sercegett. A fajkeveredésből sok friss erő, bátorság, kezdeményező képesség származott s ennek az asszimilációnak nem is volt addig nagyobb akadálya, amíg az ország határán túl, a mi nemzetiségeink tószomszédságában hozzájuk hasonló nyelvű és fajiségű, önálló nemzet-államok alakítása nem sugározta be a mi területünkön lakó fajtestvéreik lelkébe a határon túl eső központok felé való tájékozódást.

Ha az asszimiláció nem egyéb, mint egy szellemi és erkölcsi szabálynak, mintának való természetes és benső engedelmeskedés s ezáltal egy megelőző nemzeti jellegnek egy újra való átcserelése,

világos, hogy ennek a folyamatnak megvan a maga törvényszerűsége. Megvan a maga időtartama, vannak eszközök, amelyekkel előre lehet segíteni és eszközök, amelyekkel fel lehet tartóztatni vagy esetleg éppen meghátráltatni és visszafordítani. Az időtartamra vonatkozóan feltehetjük, hogy az függ az egyes egyéneknek a korától. Egy négyéves gyermek két év alatt asszimilálódik, egy hatvan éves ember húsz év alatt sem. Az asszimiláció ideje függ az asszimilálódóknak a tömegétől, mennyiségétől. Egy ember asszimilálódik öt év alatt, száz ember ötven év alatt, ötszázezer ember ötszáz év alatt sem. Az asszimiláció a nemzedékváltás ütemében folyik le természetes formában. Észak-Amerikában az a magyar gyermek, aki az első elemi iskolába beiratkozott, örökre az Úniónak jegyezte el a maga lelkét. Olyan sugárzó és folytonos erővel ragadja meg a köznevelés a zsenge gyermek lelkét, képzeletét, értelmét, érzelmi és akarati életét, hogy a leg-
leleményesebb erőfeszítéssel sem lehet ellene hathatósan védekezni.

Világosan látható, hogy a beolvadásnak megvannak a maga siettető tényezői. A beolvadó fél részéről például az, hogy előfeltétel nélkül közeledjék, szívében mondjon igent annak a nemzetnek múltjára, jelenére és jövődjére, amelybe be akar olvadni. Tanúsítson iránta jóakaratot és bizalmat, tartsa kívánatosnak és nyereségnek a hasonulást. Mindaddig, amíg ezt a jóindulatú, igenlő magatartást tanúsítja a beolvasztást magát rá kell bízni a nemzet hódító erejére, ihlető és sugalmazó lelki hatására. Ha azonban a beolvadó fél magára nézve ártalmasnak, halálosnak tartja a beolvadást, ellene védekezni kíván, kiépíti a maga hadállásait, a nemzet hagyományaival szembeállítja a maga hagyományait, nyelvvel a maga nyelvét, alkotmányával és közéletével a maga társadalmi autonómiáját, a nemzeti öntudatot saját nemzetisége öntudatával és azt esetleg annyira kiélezi, hogy értékkülönbséget is állapít meg: az asszimilációt meg lehet akasztani és századokra lehetetlenné tenni. Ez a nemzeti kisebbség esete s ez a helyzet új politikát és megítélést kíván. Itt most nem is foglalkozom vele. Még inkább más a helyzet ott, ahol az ilyen nemzetiség mögött az ország határán túl egy nagy, erős, önálló nemzet vagy birodalom áll s ennek átsugárzó ereje a nemzeti kisebbség öntudatát fokozza, védekezését sikeressé teszi, sőt néhol azt is eléri, hogy a már megtörtént beolvadást visszacsinálni próbálja.

Mindezeket egybevéve megállapíthatjuk, hogy vannak könnyebben és nehezebben beolvadó népcsoportok. Vannak erőteljesen beolvasztó vagy kevésbé magas hőfokon és lassabban olvasztó népek. Ha ezeket egymás mellé vesszük, azt a törvényt állapíthatjuk meg, hogy annál teljesebb a beolvadás, minél tökéletesebb a nemzeti jelleg kicserélődése és a nemzeti jelleg kicserélődése annál tökéletesebb, minél közelebb áll egymáshoz a két felcserélődő nemzet-minta. Ebből az következik, hogy leghamarabb a szláv olvad be a magyarba, azután a német. A magyar is leghamarabb a szlávba és a németbe olvad be. Elég hamar történik a beolvadás a románál is mind a két fél részéről. Sokkal nehezebb a beolvadás a keleti zsidónál. Többet kell elfelejtenie és többet kell megtanulnia. Más a zsidó szellemiség a lengyel gettóban, mint a magyar szellemiség a Tisza-Duna közén. Nem is kell nagyon

részleteznem, elég ha megmondom azt, hogy a világnézet alapvonásaira, a tudatalattinak a rétegződésére, a történelmi átöröklés vagyón- és tehertételeire, a hangtani és hanglejtési beidegződésekre, a testalkat, vérmérséklet, életmód alapvonásaira nézve olyan nagy a távolság a magyar ember és az aszkenáz (vörös) zsidóság között, hogy ez a távolság össze sem mérhető azzal, amelyik a Kárpát-medencében a szlávot a palóctól, a románt a székelytől, a svábot a dunántúli magyartól elválasztja. Ezzel még nem is érintettem azt a kérdést: milyen értéket jelent a nemzet számára a beolvadó réteg? Egy országnak, amely a Tisza-Duna közén él, a Kárpát-övezte síkban, nagy érdeke, hogy a közje elegendő más népek beleolvadjanak, mert azonos életfeltételek között, hasonló történelmi alkalmazkodásban, sorsközösségben, évezredek együttélés által egyenlőképpen felszerelve^ segíthetik egymást úgy, hogy mindegyiknek haszna támadhat belőle. Ugyanezt a keleti zsidóságra általánosságban elmondani nem lehet s ha egyes esetekben megtörténik is, ez a kivétel. (Annál inkább meg kell becsülni.)

Mindez azonban nem rekeszti ki azt, hogy bölcs politikával ezen a téren is előrelátó nemzetnevelést ne végezzünk. Ilyen előrelátó nemzetnevelésnek egynéhány szabályát a következőképpen foglalthatom össze.

A bölcs nemzetnevelésnek tudnia kell, hogy Magyarországon századokon keresztül végzett telepítéssel egy olyan helyzetet hoztak létre, amely nem kedvez a magyarság érdekeinek, miután éppen a magyarság érdekei ellenére jött létre. Tehát szükséges előrelátó telepítési törvénnyel oda helyezni a magyar embereket, ahol határőrségi munkát végezhetnének és határmenti nemzetiségeinknek idegen államok népével való egymásbaszüremkedését megakadályozhatnák.

Az asszimilációt a mennyiségi együtttható megghiúsíthatja, tehát a beolvadást a bevándorlás szabályozása teszi zavartalanná és biztossá. Egy olyan kis országot, mint a mienk, máról-holnapra előzőnölhet egy bevándorlási — s nemcsak zsidó — hullám.

Harmadik fontos elv magának a tiszta magyar fajnak, a beolvadásra nem szorult rétegnek az erősítése erkölcsi, szellemi, gazdasági és fizikai képességeinek fokozása által. A világon mindenütt uralkodik az a törvény, hogy az energiapocsékolást kerülni kell. Rosszabb politika az, amely beolvasztásra tékozolja el minden erejét, úgyhogy nem marad annak a rétegnek a fölemelésére semmi erő, amelyiknek egyetlen hátránya az, hogy nem is kell beolvasztani, mert végzetesen magyar. Ha mi mindent megtettünk volna főképpen a tiszta magyar földművelő rétegek megerősítésére, sokkal több asszimilált idegent bírna meg középosztályunk. Ennek az országnak legfontosabb és legsürgősebb feladata a magyar parasztság anyagi, erkölcsi, szellemi és népegészségügyi megépítése!

S a negyedik szabály az: nincs rosszabb dolog, mint ha az asszimilációt mi magunk akadályozzuk azzal, hogy a beolvadás folyamatát állandóan rosszindulatúan revideáljuk, felhánytorgatjuk s a beolvadt magyar és a másik magyar között értékkülönbséget próbálunk létesíteni. Értékkülönbség semmi nincs, állapotkülönbség

lehet csupán. Ez éppen olyan balgató dolog, mintha valaki egy természetes életfolyamatot oktondi kíváncsisággal megakadályoz: mikor a gyermek az elültetett palántát mindennap kihúzza, hogy vájjon megfogamzott-e; a bekötött sebet ujjával állandóan piszkálja, hogy mennyire haladt a forradás s a beoltott ágat leválasztjuk az alanyról, hogy megnézzük, megeredt-e a közös és egységes élet? Mindezzel az asszimilációt disszimilációvá változtatjuk által, s letépjük magunkról azokat, akikkel testben és lélekben eggyé váltunk. Ez pedig tiszta öncsonkítás. Gondoljunk arra, hogy kinek lehet kifogása Hunyadi János, Pázmány Péter, Zrínyi Miklós magyarsága ellen? Ki mondhatja, hogy Petőfi, Gárdonyi, Tömörkény István nem volt magyar író? Ki dobhatja ki a magyar tudósok közül Bél Mátyástól Semmelweisig mindazt a nagy magyar elmét, akinek őse, üké szláv vagy germán eredetű? Ki meri elvetni a magyar művészek közül Fadruszt, Munkácsyt, Liszt Ferencet és annyi mást, azon a címen, hogy egyik sem turáni származás? Igaz, hogy megmarad Deák Ferenc, Arany János és sok más, de nem vagyunk olyan gazdagok, hogy ezekért amazokat odaadjuk. Az asszimilációnak disszimilációvá változtatása, annak kutatása, hogy melyik magyarba került bele hetven. hetedik öregapjával az az idegen vércsöpp, amely ezerízíglén megbillogozza az utódokat, nem jelent egyebet, mint a parányi magyar nemzet atomizálását, szétporlasztását. Nekünk cementre van szükségünk, amellyel a homokból is gránitkeménységű egységet alkotunk és nem szétmállasztó műveletre, amely a nemzet viharvágtá kőszikláját elporlasztja.

Végül pedig tegnap és ma és mindörökké, a nemzeti eszmének hódító feltündöklése és a magyarság eszmei és érzelmi egységének az erősítése a legfőbb eszköz, hogy a népek életének tragikus törvényszerűségében: a pusztító és tápláló asszimilációs folyamatban a magyarságot megvédjük attól, hogy maga asszimilálódjék, viszont erőssé tegyük és megifjítsuk azzal, hogy értékes elemeket asszimiláljon. Ez a nemzettest molekuláris önállóságának létparancsa.

RAVASZ LÁSZLÓ